

Zmiany w ustawie o wyrobach budowlanych wchodzące w życie w roku 2016 i 2017

Seria z Temidą

Łódź, marzec 2016

dr Magdalena Rytwińska-Rasz

- Adiunkt w Katedrze Prawa Cywilnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego
- Właściciel Kancelarii Radcy Prawnego Międzynarodowe Doradztwo Prawne w Biznesie w Łodzi zajmującej się kompleksową obsługą prawną przedsiębiorców
- Były wieloletni członek Rady Wyrobów Budowlanych przy Głównym Inspektorze Nadzoru Budowlanego
- Ekspert prawny z zakresu budownictwa – 19 lat doświadczenia

Szanowni Państwo,

W dniu 25 czerwca 2015 r. uchwalono ustawę o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych, ustawy – prawo budowlane oraz ustawy o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności, która w jednej części weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., w drugiej wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. Przepisy, które niedawno weszły w życie dotyczą w przeważającej mierze zmian w zakresie kompetencji Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, a także zasad kontroli na rynku wyrobów budowlanych i zasad funkcjonowania różnych poziomów nadzoru budowlanego. Z kolei przepisy, na wejście w życie których oczekujemy regulują nowe zasady wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych w tak zwanym systemie „krajowym”.

Życząc owocnej lektury, pozostaję z poważaniem.

dr Magdalena Rytwińska-Rasz

Spis treści

I. Zmiany w funkcjonowaniu organów nadzoru budowlanego	4
1. Kompetencje Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, ze szczególnym uwzględnieniem nowych kompetencji.	4
2. Główny i Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego jako organy przeprowadzające kontrole wyrobów budowlanych i postępowanie administracyjne w przedmiocie wyrobów budowlanych.	6
3. Nowe sankcje w razie stwierdzenia naruszeń.....	7
II. Zmiany w ramach „krajowego” systemu wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych	9
1. Zasady znakowania wyrobów budowlanych znakiem budowlanym.	9
2. Krajowa ocena techniczna.	9
3. Obowiązki producentów, upoważnionych przedstawicieli producentów, importerów i sprzedawców w zakresie wyrobów budowlanych znakowanych znakiem budowlanym.	10
Podsumowanie	11

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz.U. 2014 poz. 883 ze zmianami).
2. Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych, ustawy – prawo budowlane oraz ustawy o zmianie ustawy o wyrobach budowlanych oraz ustawy o systemie oceny zgodności (Dz.U. 2015, poz. 1165).
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 305/2011 ustanawiające zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylające dyrektywę Rady 89/106/EWG (Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 5, ze zmianami (dalej Rozporządzenie CPR).

I. Zmiany w funkcjonowaniu organów nadzoru budowlanego

1. Kompetencje Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego i Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, ze szczególnym uwzględnieniem ich nowych kompetencji.

W sprawach wyrobów budowlanych wprowadzanych do obrotu właściwymi organami są:

- Wojewódzcy Inspektorowie Nadzoru Budowlanego nadzoru budowlanego oraz
- Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Zarówno Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, jak i Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego weryfikują zgodność wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu bądź udostępnionych na rynku krajowym z przepisami ustawy o wyrobach budowlanych. Weryfikacja ta odbywa się zarówno pod względem formalnym (czyli z punktu widzenia dokumentacji wyrobu), jak i w zakresie deklarowanych właściwości użytkowych. Nowelizacja ustawy o wyrobach budowlanych, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. wzmacnia kompetencje Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w obydwu wskazanych wyżej zakresach.

W aktualnym stanie prawnym, obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r. do obowiązków Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego należy (rozwiązania nowe zostały poniżej pogrubione):

1. prowadzenie kontroli planowych i doraźnych;
2. prowadzenie postępowań administracyjnych w pierwszej instancji, **chyba że postępowanie administracyjne w pierwszej instancji na podstawie wyników kontroli zostanie wszczęte przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego;**
3. udział w kontrolach prowadzonych przez Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego – na jego wezwanie;
4. zlecanie badań pobranych w toku kontroli próbek wyrobów budowlanych;
5. przekazywanie Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego **informacji o wynikach zleconych badań próbek**, przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym oraz wydanych postanowieniach i decyzjach, a także o wydanych opiniach;
6. wydawanie dla organów celnych opinii o wyrobach budowlanych.

Ponadto Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego może wezwać Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego do przeprowadzenia kontroli wskazanej budowy lub robót budowlanych w zakresie stosowania określonych wyrobów budowlanych;

Z kolei do obowiązków Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego należy:

1. prowadzenie Krajowego Wykazu Zakwestionowanych Wyrobów Budowlanych;
2. zatwierdzanie wojewódzkich rocznych planów kontroli;
3. przedstawianie Prezesowi UOKiK do zaopiniowania okresowych planów kontroli wprowadzonych do obrotu wyrobów budowlanych;
4. sporządzanie i przekazywanie Prezesowi UOKiK rocznych sprawozdań z przeprowadzonych kontroli wprowadzonych do obrotu wyrobów budowlanych;
5. **gromadzenie informacji o wynikach zleconych badań próbek**, przeprowadzonych kontrolach wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym, wydanych postanowieniach, decyzjach i opiniach;
6. kontrola działania wojewódzkich organów nadzoru budowlanego;
7. prowadzenie punktu kontaktowego do spraw wyrobów budowlanych, o którym mowa w art. 10 rozporządzenia CPR.

Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego może:

1. sporządzać roczne plany kontroli;
2. prowadzić kontrole planowe i doraźne;

3. zlecać badania pobranych w toku kontroli próbek wyrobów budowlanych;
4. **wydawać Wojewódzkim Inspektorom Nadzoru Budowlanego wytyczne i zalecenia dotyczące kontroli wyrobów budowlanych wprowadzonych do obrotu lub udostępnianych na rynku krajowym oraz sprawować nadzór nad ich realizacją;**
5. **wydawać Wojewódzkim Inspektorom Nadzoru Budowlanego wytyczne i zalecenia, zapewniające jednolitość postępowań w sprawach wyrobów budowlanych.**

Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego może wezwać Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego do:

1. udziału w prowadzonej kontroli;
2. przeprowadzenia doraźnej kontroli w określonym zakresie;
3. wprowadzenia do wojewódzkiego rocznego planu kontroli określonych zadań.

Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego może prowadzić postępowania administracyjne w pierwszej instancji na podstawie ustaleń dokonanych w wyniku kontroli. W takim przypadku Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego nie wszczyna postępowania administracyjnego. Dotychczas Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego mógł prowadzić kontrole, nie miał zaś uprawnień do prowadzenia postępowań administracyjnych w pierwszej instancji w oparciu o przeprowadzone kontrole.

Z powyższego przeglądu uprawnień organów nadzoru budowlanego w aktualnym kształcie wyraźnie widać, że ostatnie zmiany w obowiązujących przepisach zmierzają w kierunku wzmocnienia pozycji Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Wprowadzona możliwość wydawania wytycznych i zaleceń kierowanych do Wojewódzkich Inspektorów Nadzoru Budowlanego, zarówno w zakresie prowadzonych kontroli, jak i interpretacji przepisów, daje szansę na większą jednolitość w prowadzonych postępowaniach w skali całego kraju. Do tej pory nierzadko mieliśmy do czynienia z różnymi rozstrzygnięciami dotyczącymi tego samego wyrobu w identycznym stanie faktycznym: niektórzy Wojewódzcy Inspektorzy Nadzoru Budowlanego dopatrywali się w danej praktyce naruszenia przepisów ustawy, inni nie widzieli w niej żadnego problemu (na przykład: wskazywanie na etykiecie wyrobu jedynie skrótu literowego jednostki certyfikującej zamiast jej pełnej nazwy).

Wzmocnienie pozycji Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego oznacza jednocześnie nie tylko większą jednolitość prowadzonych postępowań, ale i większą centralizację, czemu sprzyjać będzie też centralne gromadzenie informacji o prowadzonych na terenie całego kraju wynikach badań pobranych próbek wyrobów budowlanych.

2. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego i Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego jako organy przeprowadzające kontrole wyrobów budowlanych i postępowanie administracyjne w przedmiocie wyrobów budowlanych.

Zarówno Główny, jak i Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego mają prawo przeprowadzania kontroli wyrobów budowlanych. Kontrole wszczynane są z urzędu. W tym zakresie obydwie organy mogą:

- a) prowadzić kontrole planowe i doraźne u producentów, ich upoważnionych przedstawicieli, importerów, sprzedawców, a także na budowach;
- b) wydawać postanowienia w sprawie:
 - zabezpieczenia dowodów na czas potrzebny do realizacji zadań kontroli;
 - zabezpieczenia wyrobu budowlanego przed dalszym przekazywaniem, jeżeli:
 - kontrolowany nie przedstawi deklaracji, informacji oraz dokumentacji technicznej, związanych z kontrolowanym wyrobem budowlanym,
 - dokumenty wskazują, że **wyrób budowlany może nie spełniać wymagań** określonych ustawą o wyrobach budowlanych,
 - dokonane przez kontrolującego oględziny wyrobu budowlanego wskazują, że wyrób budowlany **może nie spełniać** wymagań określonych ustawą o wyrobach budowlanych,

- posiadane przez organ (kontrolującego) dowody, w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, wskazują, że właściwości użytkowe wyrobu są niezgodne z deklarowanymi.

Wskazać jednak należy, że prowadzone przez obydwa organy kontrole mogą dotyczyć wyłącznie wyrobu budowlanego, prawidłowości jego oznakowania, oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych wyrobu budowlanego oraz jego zamierzonego zastosowania.

W trakcie kontroli, w zakresie swoich uprawnień i w zakresie objętym kontrolą, obydwa organy mogą:

- żądać określonych ustawą dokumentów, potwierdzających prawidłowość wprowadzenia do obrotu wyrobu budowlanego,
- badać dokumenty, żądać od kontrolowanego sporządzania ich kopii oraz tłumaczeń,
- dokonywać oględzin wyrobów budowlanych,
- legitymować osoby w celu stwierdzenia ich tożsamości,
- żądać od kontrolowanego wyjaśnień pisemnych bądź ustnych,
- przesłuchiwać osoby w charakterze strony, świadka lub biegłego,
- zasięgać opinii biegłych, jeśli to niezbędne,
- pobierać **nieodpłatnie próbki wyrobu budowlanego u sprzedawcy lub** z wyrobów budowlanych składowanych na terenie budowy, jeżeli budowa jest prowadzona w ramach działalności gospodarczej inwestora, obiekt budowlany wznoszony jest w celu wprowadzenia go do obrotu **bądź budowa prowadzona jest z wykorzystaniem środków publicznych** oraz zlecać ich badanie (**z tym, że pobranie próbek może się nawet odbyć bez kontroli, a tym samym obowiązku zawiadomienia o tym fakcie przedsiębiorcy**),
- zlecać badania próbek akredytowanemu laboratorium bądź – jeśli takiego nie ma – laboratorium właściwej przedmiotowo jednostki oceny technicznej lub laboratorium właściwej przedmiotowo krajowej jednostki oceny technicznej.

Dotychczas możliwość pobierania próbek wyrobów składowanych na budowie ograniczona była do sytuacji, gdy obiekt wznoszony był w ramach działalności gospodarczej inwestora lub w celu wprowadzenia go do obrotu – obecnie organy nadzoru budowlanego mają szersze pole do działania w zakresie kontrolowania materiałów składowanych na budowach, gdyż badać mogą również wszystkie budowle toczące się z wykorzystaniem środków publicznych.

W razie, gdy w toku kontroli ustalono, że wyrób budowlany nie spełnia wymagań określonych w ustawie o wyrobach budowlanych, z urzędu wszczynane jest postępowanie administracyjne.

3. Nowe sankcje w razie stwierdzenia naruszeń.

3.1. Sankcje zakazowe i nakazowe w odniesieniu do wyrobu, a nie jedynie do partii wyrobu.

Inaczej niż dotychczas, wszelkie rozstrzygnięcia organów nadzoru budowlanego, w razie stwierdzenia, że kontrolowany wyrób budowlany nie spełnia wymagań ustawy o wyrobach budowlanych, **odnosić się będą nie do partii wyrobu, a do wyrobu.**

Organ w wyniku kontroli u sprzedawcy – jeśli stwierdzi, że wyrób budowlany nie spełnia wymagań określonych w ustawie o wyrobach budowlanych – może:

- a) w drodze postanowienia zakazać dalszego udostępniania wyrobu budowlanego przez sprzedawcę, wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości,
- b) w drodze decyzji zakazać dalszego udostępniania wyrobu budowlanego przez sprzedawcę oraz w drodze decyzji nakazać wycofanie z obrotu tego wyrobu przez producenta lub importera,
- c) w drodze decyzji nakazać wycofanie z obrotu wyrobu budowlanego przez sprzedawcę, jeżeli producent bądź importer ma siedzibę poza terytorium RP,
- d) w drodze decyzji – w razie nieusunięcia w terminie uchybień określonych w postanowieniu, o którym mowa w pkt. a) powyżej, zakazać obrotu wyrobem budowlanym.

Z kolei w wyniku kontroli u producenta lub importera organ może:

- a) w drodze postanowienia zakazać dalszego udostępniania wyrobu budowlanego, wyznaczając termin usunięcia nieprawidłowości,
- b) w drodze decyzji nakazać wycofanie z obrotu wyrobu budowlanego,
- c) w drodze decyzji nakazać ograniczenie udostępniania wyrobu budowlanego użytkownikowi, konsumentowi i sprzedawcy,
- d) w drodze decyzji – w razie nieusunięcia w terminie uchybień określonych w postanowieniu, o którym mowa w pkt. a) powyżej, nakazać wycofanie z obrotu wyrobu budowlanego.

Wszystkie decyzje i postanowienia wymienione wyżej są zaskarżalne, ale jednocześnie natychmiast wykonalne. W decyzjach nakazujących wycofanie z obrotu wyrobu budowlanego, właściwy organ może nakazać producentowi, importerowi lub sprzedawcy odkupienie wyrobu budowlanego na żądanie osób, które faktycznie nim władają. W tych decyzjach właściwy organ może nakazać powiadomienie przez stronę postępowania konsumentów lub użytkowników wyrobu budowlanego o stwierdzonych niezgodnościach z wymaganiami określonymi niniejszą ustawą, określając termin i sposób ich powiadomienia.

Dodatkowo w przypadku wydania decyzji stwierdzającej, że wyrób budowlany nie spełnia wymagań określonych niniejszą ustawą, właściwy organ może nakazać, w drodze decyzji, zniszczenie wyrobu budowlanego na koszt producenta, importera lub sprzedawcy, jeżeli producent lub importer mają siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o ile w inny sposób nie można usunąć zagrożeń spowodowanych przez ten wyrób.

To, jaką sankcję zastosuje właściwy organ prowadzący postępowanie zależy od ciężaru naruszenia przepisów ustawy. Tytułem przykładu wszelkie naruszenia formalne (typu znakowanie) skutkować powinny wydaniem postanowienia zakazującego dalszego udostępniania wyrobu i wskazującego termin usunięcia nieprawidłowości.

Powyższa regulacja oznacza, że – w przeciwieństwie do poprzednio obowiązującego stanu prawnego – **aktualnie każde z wyżej wskazanych rozstrzygnięć organów nadzorczych dotyczy będzie całego wyrobu (wszystkich jego egzemplarzy), wprowadzanego do obrotu pod określoną nazwą, na podstawie konkretnych dokumentów, a nie jedynie partii tego wyrobu** (z reguły jednodniowej). Nie ma więc wątpliwości co do tego, że aktualna regulacja przewiduje znacznie bardziej dolegliwe konsekwencje dla kontrolowanego przedsiębiorcy, którego wyrób zostanie zakwestionowany.

3.2. Jawność wyników badań próbek.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2016 r. na Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego nałożony został **obowiązek publikacji wyników badań próbek**, zleconych przez organy nadzoru budowlanego w Biuletynie Informacji Publicznej Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Wszystkie wyniki badań próbek, które trafią do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w wykonaniu obowiązku ich przekazywania przez Wojewódzkich Inspektorów Nadzoru Budowlanego są od tego momentu jawne.

Na stronie internetowej www.gunb.gov.pl została uruchomiona zakładka „Wyniki badań próbek” – na dzień dzisiejszy (18 lutego 2016 r.) gotowa do przyjęcia treści w zestawieniu tabelarycznym, jak i plików pdf z wynikami badań, ale jeszcze pusta.

3.3. Sankcje karne.

Dotychczas wszystkie naruszenia ustawy o wyrobach budowlanych wymienione w tej ustawie (art. 34) traktowane były jako przestępstwo zagrożone karą grzywny. Inne naruszenia przepisów ustawy niż określone w tym artykule nie były objęte sankcją karną w ogóle.

Obecnie art. 34 omawianej ustawy w dalszym ciągu wymienia te naruszenia, które nakazuje traktować jako przestępstwo, obok nich jednak określa czyny, w odniesieniu do których orzekanie odbywać się będzie na podstawie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Czyny te obejmują:

- udostępnianie na rynku wyrobu budowlanego bez oznakowania CE lub bez znaku budowlanego lub bez informacji towarzyszącej tym znakom,
- niesporządzanie lub sporządzanie w sposób nieprawidłowy deklaracji właściwości użytkowych lub krajowej deklaracji,
- umieszczanie w sposób nieprawidłowy oznakowania CE lub znaku budowlanego na wyrobie budowlanym,
- niesporządzanie dokumentacji technicznej.

Dotychczas naruszenia te nie były objęte żadną sankcją karną. W zamierzeniu ustawodawcy wykroczenia te mają być karane grzywną wymierzaną w postępowaniu mandatowym przez pracowników organu nadzoru budowlanego (tak wynika z uzasadnienia rządowego uzasadnienia ustawy zmieniającej ustawę o wyrobach budowlanych), jednak stosowne rozporządzenie przyznające pracownikom organu budowlanego takie uprawnienia nie zostało jak dotąd zmienione.

II. Zmiany w ramach „krajowego” systemu wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych – wejście z życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Zasygnalizowane w tytule zmiany dotyczą wyrobów budowlanych, które nie zostały objęte normą zharmonizowaną, dla której zakończył się okres koegzystencji i dla których nie została wydana europejska ocena techniczna (art. 5 pkt 2 ustawy o wyrobach budowlanych). Skrótowo o wyrobach takich mówi się, że są wprowadzane do obrotu systemem „krajowym”.

Według stanu na dzień dzisiejszy, od chwili wejścia w życie Rozporządzenia CPR, między systemem krajowym a systemem europejskim istnieją daleko idące różnice. Najbardziej oczywistą z nich jest sposób znakowania: znak budowlany w systemie krajowym i znak CE w systemie europejskim, jednakże różnice te sięgają oczywiście dalej. Nowelizacja ustawy o wyrobach budowlanych – pozostawiając różnicę w zakresie znakowania – w znacznym stopniu zbliża obydwa systemy, choć chociażby różnice w nazewnictwie dokumentów towarzyszących wyrobowi budowlanemu nie pozwalają na pomyłkę w ocenie, a z którym z systemów nabywca wyrobu budowlanego ma do czynienia.

1. Zasady znakowania wyrobów budowlanych znakiem budowlanym.

Ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie nowej definicji znaku budowlanego. Zgodnie ze znowelizowanym art. 2 pkt 5 ustawy o wyrobach budowlanych, znak budowlany to znak wskazujący, że wyrób oznaczony tym znakiem może być udostępniony na rynku krajowym i stosowany przy wykonywaniu robót budowlanych.

Znakowanie wyrobów budowlanych znakiem budowlanym jest z jednej strony możliwe, a z drugiej obowiązkowe dla wyrobów wprowadzonych do obrotu lub udostępnionych na rynku krajowym, nieobjętych normą zharmonizowaną, dla której zakończył się okres koegzystencji i dla których nie została wydana europejska ocena techniczna. Dla porządku należy wskazać, że wprowadzenie do obrotu oznacza udostępnienie wyrobu po raz pierwszy na rynku wspólnotowym. Z kolei zaś przez udostępnienie na rynku krajowym należy rozumieć każde dostarczenie wyrobu w celu dystrybucji lub zastosowania na rynku krajowym w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie.

Oznakowanie wyrobu znakiem budowlanym jest możliwe po uprzednim sporządzeniu przez producenta, na jego wyłączną odpowiedzialność, krajowej deklaracji właściwości użytkowych wyrobu budowlanego (zwanej również krajową deklaracją). Właściwości użytkowe należy odnieść do zasadniczych charakterystyk zgodnie z właściwą Polską Normą lub Krajową Oceną Techniczną. Dla porządku zaś należy przypomnieć, że zasadnicze charakterystyki, to te cechy wyrobu, które odnoszą się do podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych, określonych w Załączniku I do Rozporządzenia CPR, takich jak w szczególności: nośność i stateczność czy bezpieczeństwo pożarowe.

Znakując wyrób budowlany znakiem budowlanym, producent bierze na siebie wyłączną odpowiedzialność za zgodność wyrobu z deklarowanymi w krajowej deklaracji właściwościami.

2. Krajowa ocena techniczna.

Krajowa Ocena Techniczna (KOT) zastępuje Aprobatę Techniczną. Krajowa Ocena Techniczna może zostać wydana dla wyrobu budowlanego:

- nieobjętego zakresem przedmiotowym Polskiej Normy,
- gdy w odniesieniu do co najmniej jednej zasadniczej charakterystyki tego wyrobu metoda oceny przewidzianej w Polskiej Normie wyrobu nie jest właściwa, bądź też

- jeżeli Polska Norma wyrobu nie przewiduje żadnej metody oceny w odniesieniu do co najmniej jednej zasadniczej charakterystyki tego wyrobu.

Podmiotami upoważnionymi do wydania Krajowych Ocen Technicznych są jednostki oceny technicznej (JOT), ustanowione zgodnie z regulacją Rozporządzenia CPR oraz krajowe jednostki oceny technicznej, którymi są instytuty badawcze wyznaczone przez ministra właściwego ds. budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Wydanie, zmiana lub przedłużenie okresu ważności krajowej oceny technicznej następuje na wniosek i koszt wnioskodawcy. Odpłatność za te czynności określana jest na podstawie iloczynu stawki godzinowej i liczby godzin pracy wykonanej w ramach tych czynności. Wysokość stawki godzinowej nie może być wyższa niż 120 zł.

Krajowe oceny techniczne wydawane są na wniosek producenta lub grupy producentów na **okres 5 lat** po przeprowadzeniu postępowania w sprawie wydania krajowej oceny technicznej.

Krajowa ocena techniczna **uchylana** jest przez jednostkę, która ją wydała z własnej inicjatywy albo na wniosek GINB, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego z udziałem wnioskodawcy, w przypadku **niepotwierdzenia** w trakcie stosowania wyrobu budowlanego **pozytywnej oceny jego właściwości użytkowych** w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk, określonych w krajowej ocenie technicznej lub dokonania zmiany przepisów w tym zakresie.

3. Obowiązki producentów, upoważnionych przedstawicieli producentów, importerów i sprzedawców w zakresie wyrobów budowlanych znakowanych znakiem budowlanym.

W tym zakresie specjalnych niespodzianek nie ma. Większość zmian wynika z konieczności dostosowania dotychczas używanej terminologii do nowych dokumentów. Wymagania zaś dla poszczególnych poziomów obrotu wyrobami budowlanymi są zbieżne z tymi, które formułuje rozporządzenie CPR.

3.1. Wybrane obowiązki producentów:

- **sporządzenie krajowej deklaracji oraz dokumentacji technicznej;**
- umieszczenie na wyrobie budowlanym lub na etykiecie, **znaku budowlanego** informacji towarzyszącej określonej w przepisach wykonawczych oraz dodatkowej informacji umożliwiającej identyfikację wyrobu budowlanego,
- **przechowywanie** krajowej deklaracji oraz dokumentacji technicznej przez okres min. **10 lat** od dnia wprowadzenia do obrotu wyrobu budowlanego,
- **dostarczanie kopii krajowej deklaracji lub udostępnienia jej w wersji papierowej lub elektronicznej** wraz z każdym wyrobem udostępnianym na rynku krajowym, wraz z kartą charakterystyki lub informacją o substancjach zawartych w wyrobie,
- dostarczanie wraz z wyrobem „w stosownych przypadkach” instrukcji stosowania, instrukcji obsługi, informacji dotyczących zagrożenia dla zdrowia i bezpieczeństwa.

3.2. Wybrane obowiązki upoważnionych przedstawicieli producentów:

- **przechowywanie** krajowej deklaracji oraz dokumentacji technicznej przez okres min. **10 lat** od dnia wprowadzenia do obrotu wyrobu budowlanego,
- na uzasadnione żądanie właściwego organu – dostarczenie organowi informacji i dokumentacji, niezbędnych do wykazania zgodności danego wyrobu budowlanego z deklaracją właściwości użytkowych i z innymi wymaganiami określonymi w ustawie,
- na żądanie właściwego organu – współpraca z organem w działaniach podjętych w celu usunięcia zagrożeń, jakie stwarzają wyroby objęte pełnomocnictwem producenta.

3.3. Wybrane obowiązki importerów:

- zakaz wprowadzania do obrotu lub udostępniania wyrobów niespełniających wymagań określonych w ustawie,
- zapewnienie takich **warunków przechowywania i transportu** wyrobów, aby nie wpływały one niekorzystnie na zgodność wyrobów z krajową deklaracją,
- umieszczanie na wyrobie budowlanym nazwy lub zastrzeżonego **znaku towarowego importera** oraz **adresu kontaktowego**,
- **przechowywanie** krajowej deklaracji oraz dokumentacji technicznej przez okres min. **10 lat** od dnia wprowadzenia do obrotu wyrobu budowlanego,

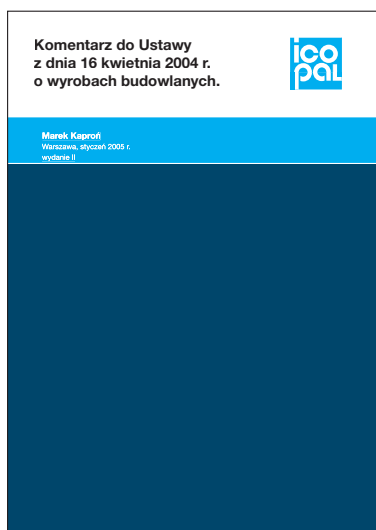
3.4. Wybrane obowiązki sprzedawców:

- zakaz wprowadzania do obrotu lub udostępniania wyrobów niespełniających wymagań określonych w ustawie i bez dokumentów towarzyszących wyrobowi,
- zapewnienie takich warunków **przechowywania i transportu** wyrobów, aby nie wpływały one niekorzystnie na zgodność wyrobów z krajową deklaracją,
- na żądanie właściwego organu – współpraca z organem w działaniach podjętych w celu usunięcia zagrożeń, jakie stwarzają udostępniane przez niego wyroby na rynku krajowym.

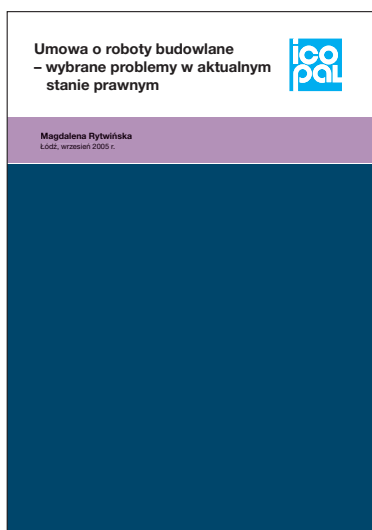
III. Podsumowanie

Omawiane zmiany mają różne przyczyny i znaczenie. Te, które już weszły w życie i regulują funkcjonowanie nadzoru budowlanego na pewno są krokiem w dobrą stronę. Mają szansę przyczynić się do większej skuteczności organów nadzoru budowlanego w egzekwowaniu przestrzegania na rynku wymagań ustawy o wyrobach budowlanych i rozporządzenia CPR, a także osiągnięcia większej jednolitości w interpretacji przepisów przez organy nadzorcze. Z kolei regulacje dotyczące wyrobów budowlanych wprowadzanych do obrotu w systemie krajowym wydają się konieczne dla ujednoczenia, czy przynajmniej zbliżenia standardów i wymagań stawianych przedsiębiorcom znakującym swoje wyroby budowlane znakiem CE i tym, którzy z różnych powodów takiego obowiązku nie mają. Biorąc pod uwagę, że obowiązek znakowania wyrobów budowlanych znakiem CE jest bardzo rozpowszechniony z uwagi choćby na szeroki zakres przedmiotowy norm zharmonizowanych, dostosowanie się do nowych regulacji dla przedsiębiorców mających w swojej ofercie wyroby wprowadzane do obrotu w systemie krajowym, nie powinno być większym problemem.

Dotychczas w serii zeszytów prawnych Icopal S.A. ukazały się:

„Komentarz do Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych”

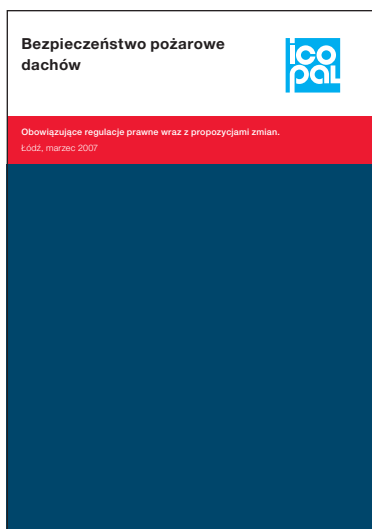
„Umowa o roboty budowlane – wybrane problemy w aktualnym stanie prawnym”

„Przyszłość rynku kredytów hipotecznych w Polsce”

„Zwrot inwestorski”

„Bezpieczeństwo pożarowe dachów”
regulacje prawne wraz z propozycjami zmian

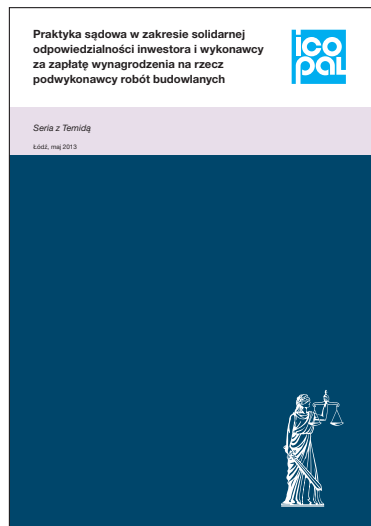

„Prawo w budowlance – przypadki z życia wzięte”

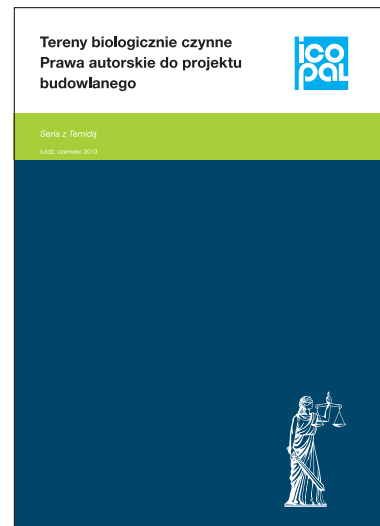
Dotychczas w serii zeszytów prawnych Icopal S.A. ukazały się:

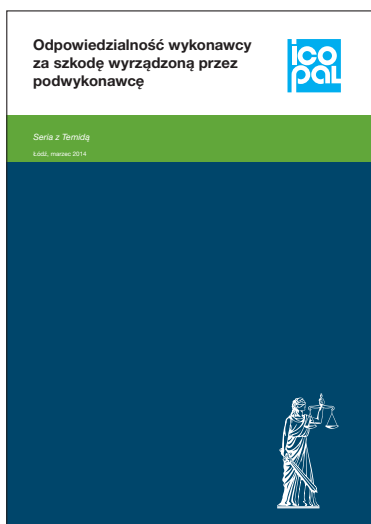
„Odpowiedzialność projektanta obiektu budowlanego za wady fizyczne projektu budowlanego”

„Praktyka sądowa w zakresie solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy za zapłatę wynagrodzenia na rzecz podwykonawcy robót budowlanych”

„Tereny biologicznie czynne. Prawa autorskie do projektu budowlanego”

„Odpowiedzialność wykonawcy za szkodę wyrządzoną przez podwykonawcę”

„Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika – case study na przykładzie relacji inwestor-projektant ”

„Odpowiedzialność cywilna w razie katastrofy budowlanej”

ICOPAL S.A.

www.icopal.pl

www.icopal.com

www.gwarancje.icopal.pl

Laureat Wielkiego Złotego Medalu
Międzynarodowych Targów Poznańskich
i tytułu „Najlepszy z Najlepszych”

Materiał został opracowany na zlecenie
Grupy Icopal przez:

Kancelarię Radcy Prawnego

Międzynarodowe Doradztwo Prawne w Biznesie

dr Magdalena Rytwińska-Rasz

Radca Prawny

www.b2blegal.pl

Jedenastu prawników kancelarii do Państwa
dyspozycji

marzec 2016

Autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania (w tym w szczególności prawo do rozpowszechniania i powielania opracowania) przysługują Icopal S.A. z siedzibą w Zduńskiej Woli, autorskie prawa osobiste przysługują Magdalenie Rytwińskiej-Rasz (podstawa prawna: ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych – tekst jednolity: Dz. U. 2006, poz. 90, nr 631 ze zmianami).